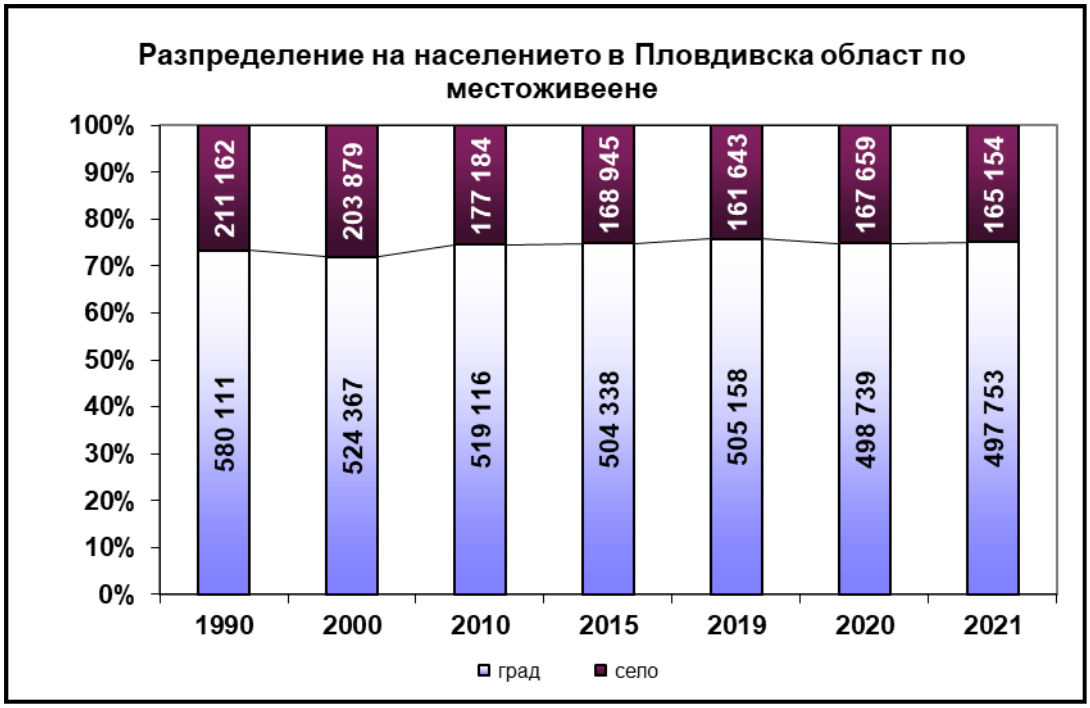
Здравно-демографски анализ на област Пловдив

I. Население

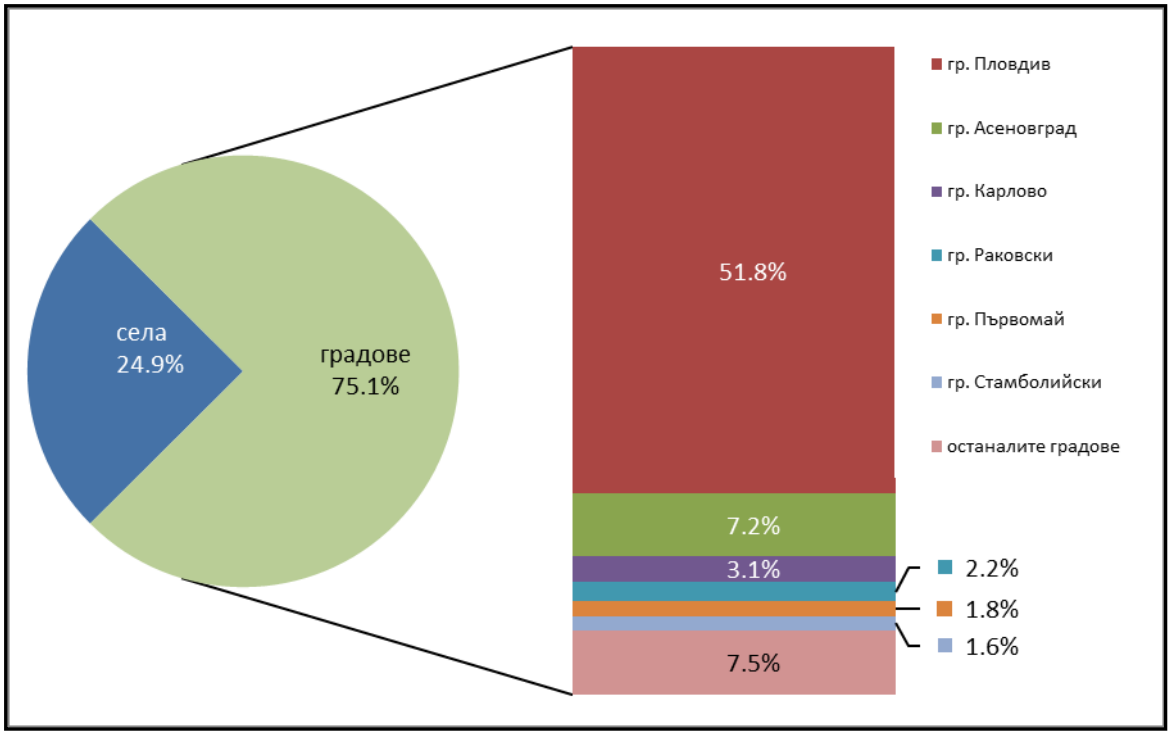
1. Населението на Пловдивска област към 31.12.2021 г. наброява 662 907 души и представлява 9.7% от населението на страната. Запазва се тенденцията към намаляване на населението на областта, като за последната година това намаление е с 0.5%, а за предходните три години е с 0.3%.

2. Населението в градовете надвишава повече от 3 пъти това в селата. Живеещите в градовете на областта са 75.1%, а в селата – 24.9%. За последните 5 години населението на община Пловдив бележи леко завишение.

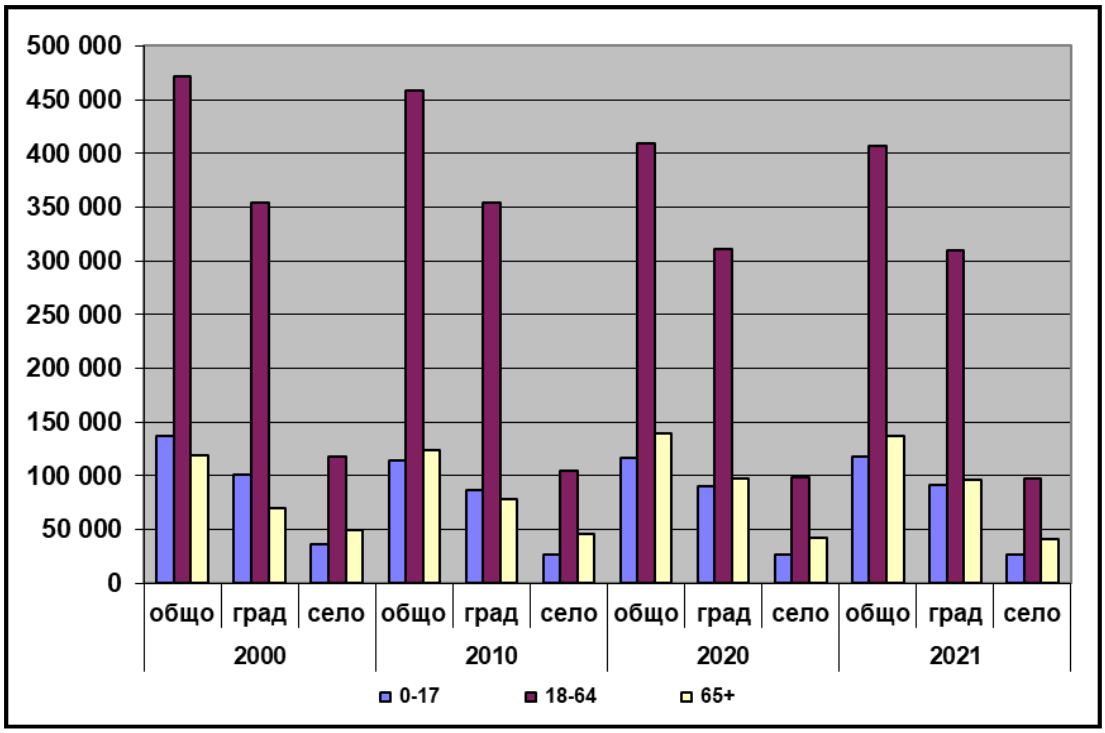

При анализ на населението в областта се отчита неравномерно разпределение – 51.8% от него е съсредоточено в гр. Пловдив. Населението на гр. Пловдив представлява 68.9% от градското население на областта.

3. Продължава дългогодишната тенденция относителният дял на мъжете да е по-малък от този на жените. През последните 3 години мъжете са 48.0%, а жените – 52%. За 2021 г. в Пловдивска област на 1 000 мъже се падат 1 083 жени.

4. Възрастовата структура съответства на общата характеристика на страната. Децата на възраст от 0 до 17 г. са се увеличили спрямо 2020 г. от 17.6% на 17.8% от общото население на областта. Лицата над 65-годишна възраст са 20.7%. През 2021 г. относителният дял на хората в работоспособна възраст (тези граници за 2021 г. са от 16 години до навършването на 61 години и 8 месеца за жените и 64 години и 4 месеца за мъжете) е 60.6%.

II. Раждаемост

1. През 2021 г. живородените деца в Пловдивска област са 6 212 срещу 6 062 за 2020 г. Коефициентът „раждаемост" през разглежданата година е 9.3‰ и е по-висок от средния за страната (8.5‰). Сравнително висок е броят на мъртвородените деца в областта – 35 (0.6% от родените в областта и 9.0% от всички мъртвородени в България).

	1990	2000	2010	2020	2021
България	11.7	9.0	10.0	8.5	8.5
Област Пловдив	11.3	9.0	10.3	9.1	9.3

Раждаемостта в градовете на Пловдивска област през 2021 г. е 9.4‰ и обичайно е по-висока от тази в селата, която за последната година е 9.3‰. В коефициента „раждаемост" се наблюдават различия по отношение на отделните общини на областта, като равнището на показателя варира от 2.1‰ (община Лъки) до 14.4‰ (община Раковски). В община Пловдив раждаемостта е 9.5‰.

2. Върху броя на ражданията съществено влияние оказва контингентът на жените в детеродна възраст, който намалява. „Общата плодовитост" в областта през последната година е 43.1‰ жени и е по-висока от средната за България, която е 40.7‰. При повъзрастовата плодовитост най-висок е показателят при жените на възраст от 25 до 29 г. – 95.7‰, от 30 до 34 г. – 75.3‰, от 20 до 24 г. – 65.9‰. Сравнително висока за областта остава плодовитостта на жените на възраст до 20 г.

Наблюдава се непрекъснато покачване на средната възраст на майките при раждане на дете. През 2000 г. в областта жените са раждали за първи път средно на възраст 23.6 години, а раждането на дете, независимо от поредността, е при средна възраст на майката 24.9 години. През 2021 г. тези събития настъпват при средна възраст на жената съответно 27.2 и 28.8 години, като в градовете тези стойности са по-високи спрямо селата.

III. Смъртност

1. Общата смъртност в областта като трайна тенденция е по-ниска от тази на България. През 2021 г. общата смъртност в област Пловдив се е увеличила чувствително спрямо 2020 г. от 17.4‰ души на 20.6‰ души, което се дължи на епидемията от COVID-19. В градовете е 18.7 на 1 000 души, а в селата – 26.3‰. Поради неблагоприятния възрастов състав в селата общата смъртност в тях е значително по-висока, отколкото в градовете.

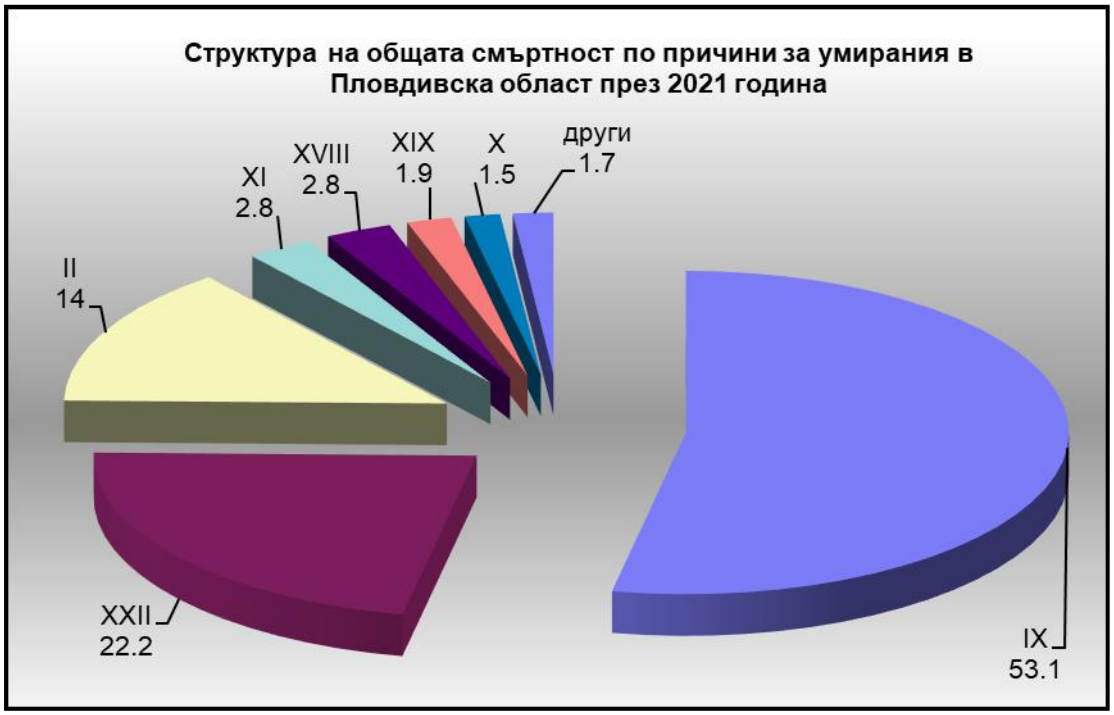
	1990	2000	2010	2020	2021
България	12.1	14.1	14.6	18.0	21.7
Област Пловдив	11.0	13.3	13.9	17.4	20.6

През 2021 г. показателите за смъртност и по пол са се увеличили спрямо 2020 г. При мъжете коефициентът е 21.8‰, като постоянна тенденция е по-висок от този за жените – 19.5‰.

Най-висока е общата смъртност в община Брезово (36.3‰), следвана от общините Калояново (35.5‰), Хисаря (35.4‰) и Съединение (28.9‰). Най-нисък е показателят в община Пловдив – 17.4‰, следван от този в общините Раковски – 20.1‰ и Марица - 21.8‰.

2. Основната причина за умиранията през 2021 г. в Пловдивска област остават болестите на органите на кръвообращението, чийто интензитет е 1094 на сто хиляди души от населението при 1072.6$^{o}/_{oooo}$ през 2020 г. Болестите на органите на кръвообращението са водеща причина за смърт и в страната с интензитет 1163.2$^{o}/_{oooo}$. Относителният дял на болестите на органите на кръвообращението от всички причини за умирания в Пловдивска област е 53.1%.

На второ място през 2021 г. са умиранията от COVID-19 с интензитет 458.3 на сто хиляди от населението и относителен дял 22.2. За страната тези показатели са съответно 401.1 на сто хиляди от населението и 18.5 като относителен дял.

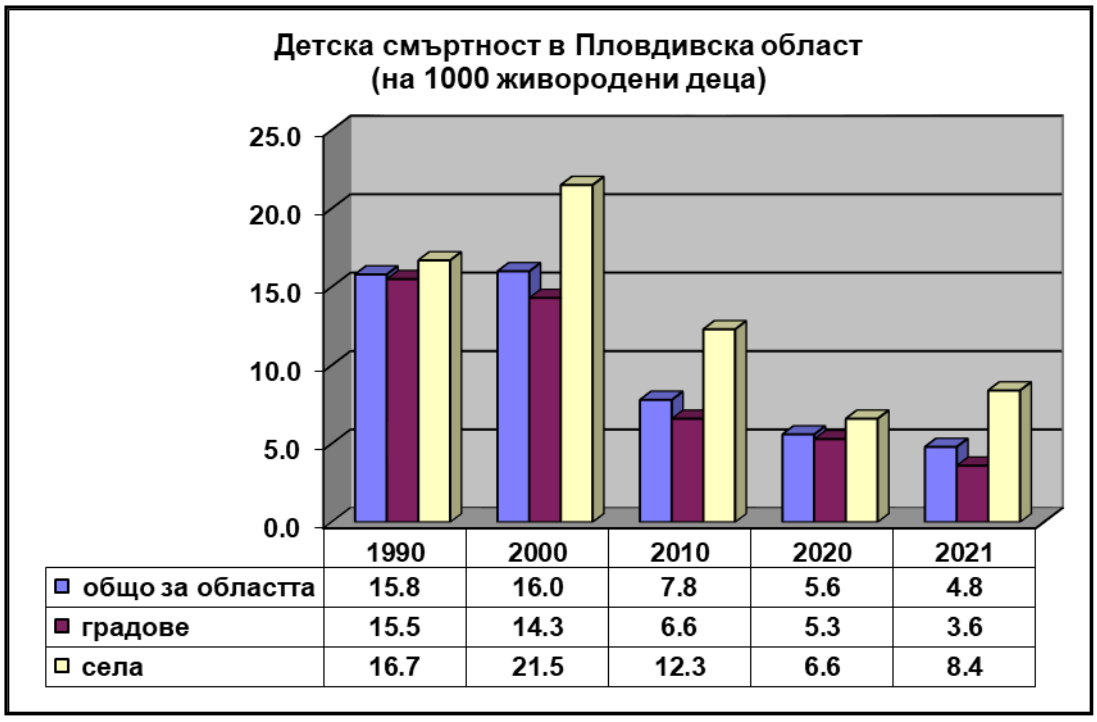

На трето място са умиранията от новообразувания с интензитет 288.1 на сто хиляди от населението и относителен дял 14.0% при 17.7% за предишната година. За страната този показател е 250.4 на 100 000 население, а относителният дял е 11.6%.

В структурата на причините за смърт следват: болестите на храносмилателната система, симптомите, признаците и отклоненията от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде и травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини с относителен дял по около 3.0%.

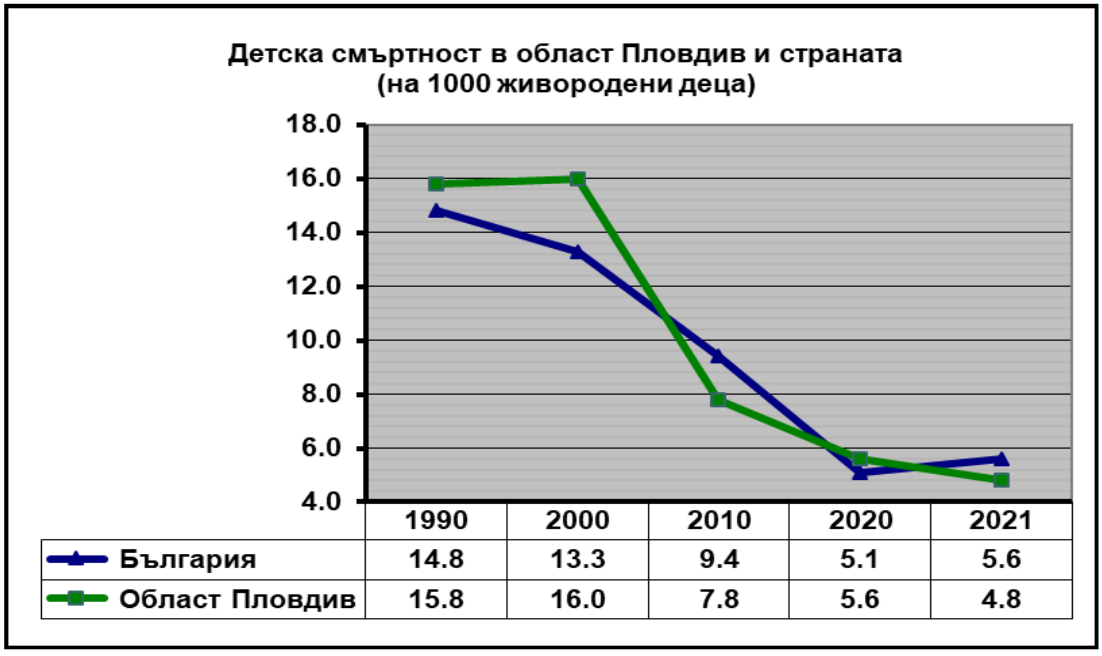
IV. Детска смъртност

Стойностите на показателя „детска смъртност" варират през годините, като през 2021 г. е намалена от 5.6 през 2020 г. на 4.8 на 1000 живородени деца. В градовете детската смъртност за 2021 г. е 3.6‰ и е значително по-ниска в сравнение с тази в селата – 8.4‰.

	1990	2000	2010	2020	2021
общо за областта	15.8	16.0	7.8	5.6	4.8
градове	15.5	14.3	6.6	5.3	3.6
села	16.7	21.5	12.3	6.6	8.4

В сравнение с данните за страната през 2021 г. Пловдивска област е с по-благоприятни показатели за детската смъртност.

	1990	2000	2010	2020	2021
България	14.8	13.3	9.4	5.1	5.6
Област Пловдив	15.8	16.0	7.8	5.6	4.8

В отделните общини детската смъртност варира в широк диапазон – в 9 общини няма умрели деца до едногодишна възраст, а в 4 общини тя е над средната за областта. В последната година с най-лош показател за областта са общините Карлово (13.7‰), Садово (11.6‰), Марица (6.9‰), Първомай (6.3‰). Детската смъртност в община Пловдив е 3.4 на 1000 живородени.

През 2021 г. регистрираната перинатална смъртност в Пловдивска област е 8.0 на хиляда родени деца при 8.8 за България. Неонаталната детска смъртност в областта е 2.9 и е по-малка от тази за страната, която е 3.1. Постнеонаталната детска смъртност в областта е 1.9‰ и е по-ниска в сравнение с тази за страната, която е 2.4‰.

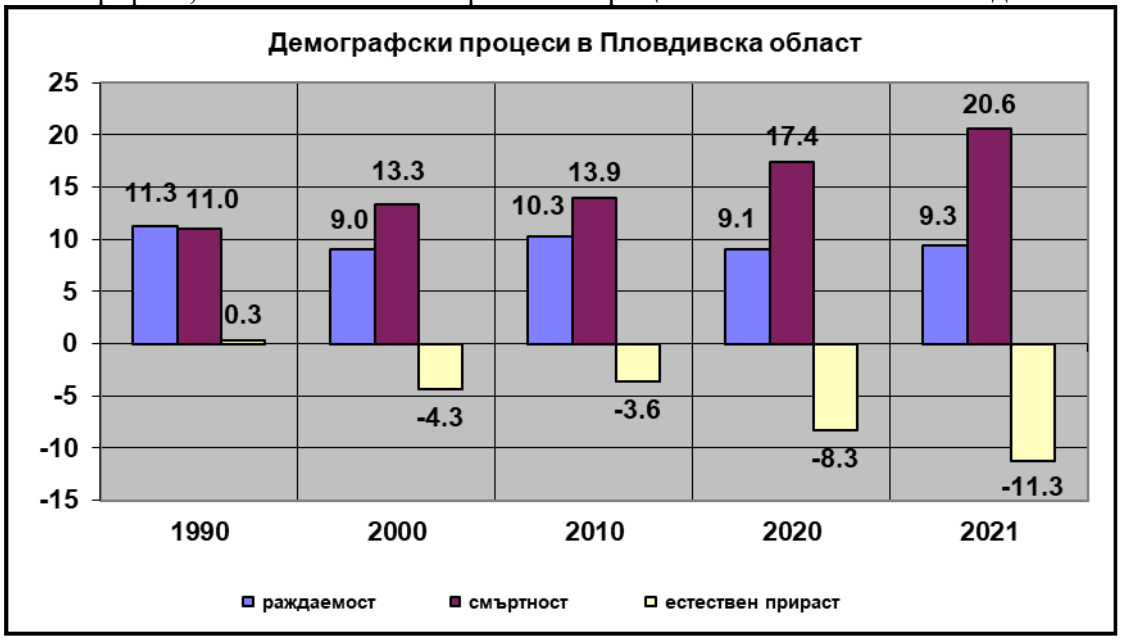

	1990	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
перинатална	11.6	12.1	11.2	8.1	5.6	9.4	9.0	9.1	7.2	6.9	8.0
неонатална	8.1	5.1	5.2	4.5	4.8	4.1	3.9	5.2	3.1	3.6	2.9
постнеонатална	6.6	3.0	3.1	3.8	3.5	2.1	2.7	2.7	2.3	2.0	1.9

Основни причини за умиранията на децата до 1-годишна възраст в Пловдивска област са от клас XVI от МКБ 10 (Някои състояния, възникващи в перинаталния период) – 2.1 на 1 000 ж.р. и вродените аномалии (клас XVII от МКБ 10) – 0.6 на 1 000 ж.р. На изброените причини се дължат 56.7% от умиранията на децата до 1 година през 2021 г. в Пловдивска област.

V. Естествен прираст

Неблагоприятната динамика на раждаемостта и смъртността води до спадане на естественият прираст, който от 1991 г. е трайно с отрицателна стойност за Пловдивска област.

През последната година естественият прираст в областта е (-11.3), като в градовете спада от (-6.4) на (-9.3), а в селата - от (-13.8) на (-17.0).

През 2021 г. с най-нисък прираст е община Хисаря (-30.1), а с най-висок – община Раковски (-5.7). Над средния за областта е прирастът в общините Пловдив (-7.9) и Перущица (-10.8).

Запазва се тенденцията естественият прираст в Пловдивска област да е по-висок от средния за страната.

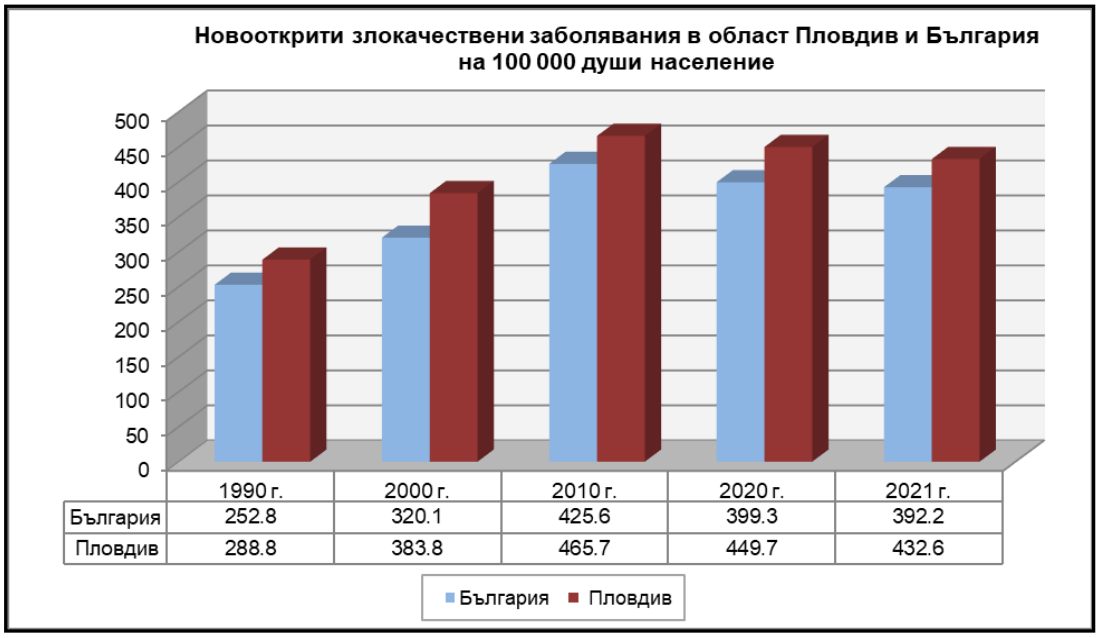
	1990	2000	2010	2015	2020	2021
България	-0.4	-5.1	-4.6	-6.2	-9.5	-13.0
Област Пловдив	0.3	-4.3	-3.6	-4.8	-8.3	-11.3

VI. Заболяемост и болестност

1. Регистрираните заболявания и заболяемостта, според обръщаемостта за медицинска помощ към лечебните заведения, през 2021 г. са съответно 1795.8 и 985.0 случая на 1000 души от населението. Болестността за детското население е 1 744.2 на 1 000 души до 17 г., а при възрастните – 1 806.9‰ души над 18 години.

В нозологичната структура на болестността водещи са болестите на дихателната система, които представляват 411.0 случая на 1 000 души (22.9%), следвани от болестите на органите на кръвообращението – 344.8 случая на х. д. (19.2%).

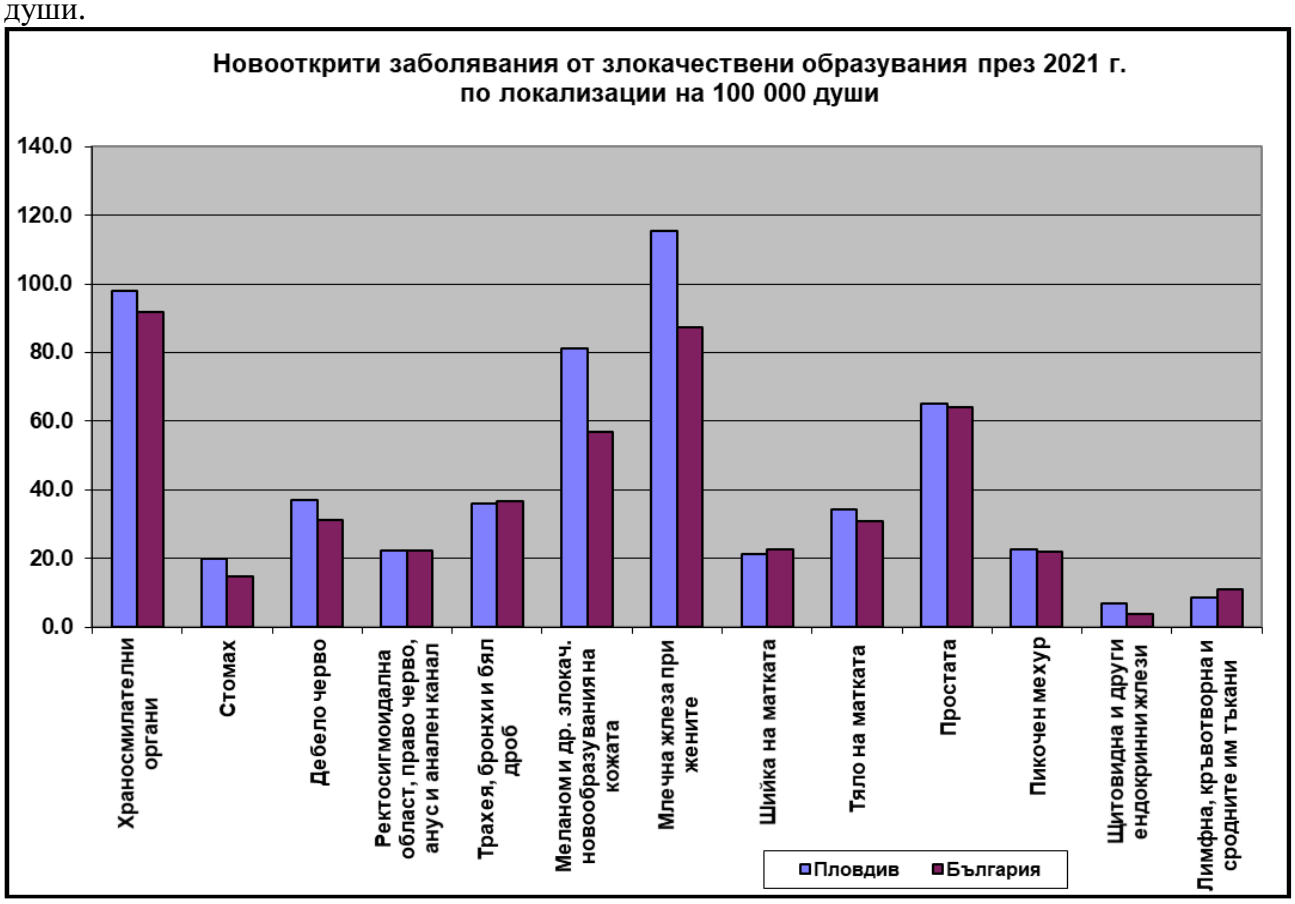
2. Регистрираните онкоболни в областта през разглежданата година са 34 549 души – 5 198.1 на 100 000 души. Честотата от онкологични заболявания се е увеличила петкратно в сравнение с 1971 г.

	1990 г.	2000 г.	2010 г.	2020 г.	2021 г.
България	252.8	320.1	425.6	399.3	392.2
Пловдив	288.8	383.8	465.7	449.7	432.6

Заболяемостта от злокачествени новообразувания от 2000 г. насам за пета поредна година бележи понижение спрямо предходната година. Честотата на новите случаи на заболявания от злокачествени новообразувания през 2021 г. е 432.6 на 100 000 души от населението при 449.7 през 2020 г. Като трайна тенденденция тя е над средната за страната (392.2).

С най-голяма честота през 2021 г. в Пловдивска област са новооткритите злокачествени заболявания на женската гърда – 115.4 на 100 000 жени, следвани от новооткритите злокачествени заболявания на храносмилателните органи – 97.8 на 100 000 души. През 2020 г. тази заболяемост е съответно 113.4 на 100 000 жени и 101.6 на 100 000 души.

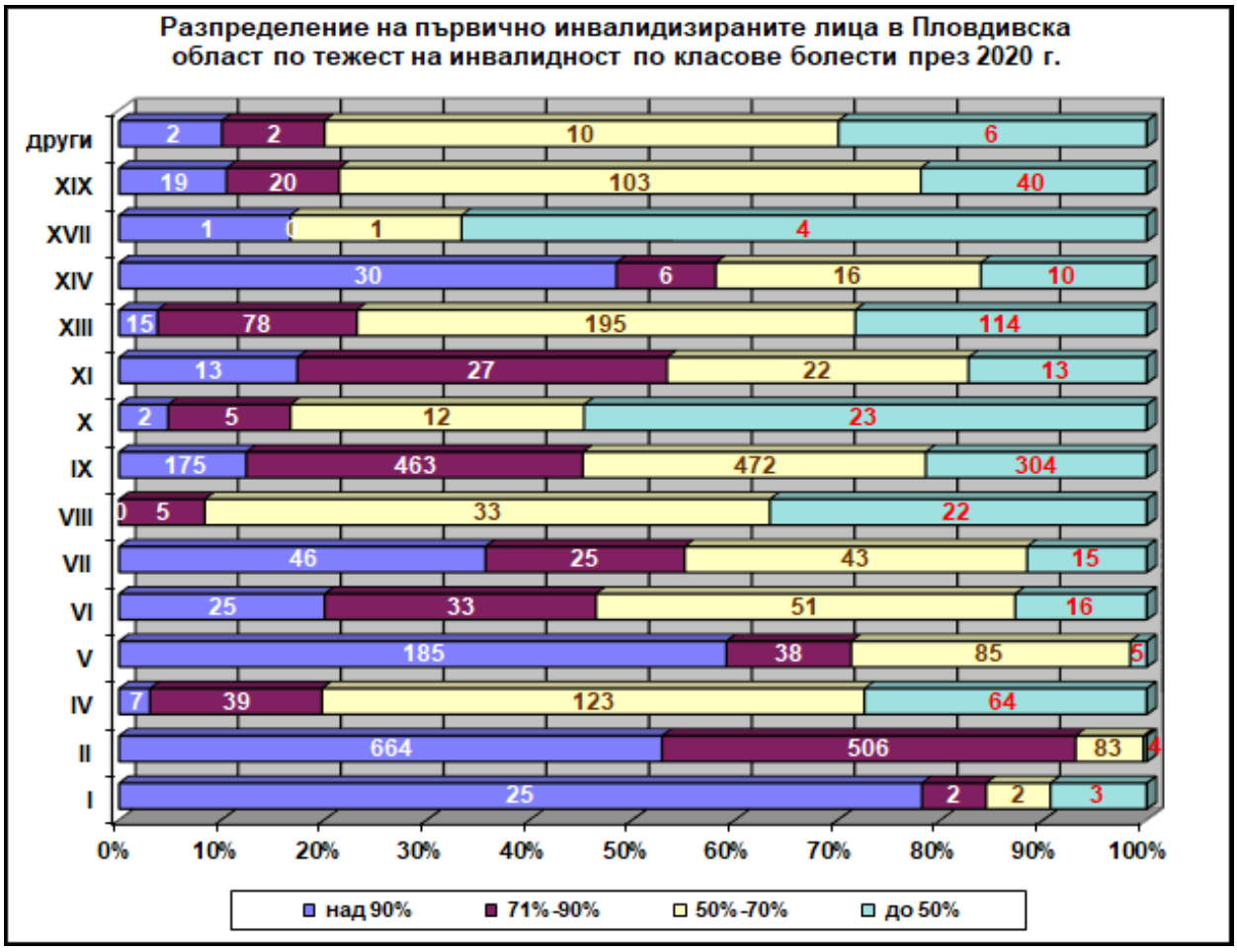
3. Болестността от психични заболявания в област Пловдив през 2021 г. е нарастнала и е 3 826.3 случая на 100 000 души при 3 638.2 през 2020 г. Общо психично болните, които са под наблюдение в ЦПЗ – Пловдив, клиниките, отделенията, кабинетите и амбулаториите към 31 декември 2021 г., са 25 365 души, което е с 1120 повече спрямо 2020 г. Липсата на общ регистър на болните с психични заболявания оказва влияние върху диспансерното им наблюдение и лечение.

4. Регистрираните заболявания от активна туберкулоза в областта намаляват през последния десетгодишен период. Новооткритите за 2021 г. са 81 бр., а рецидивите – 15 бр. Заболяемостта в областта е 14.4 на 100 000 души и е над установената за страната – 9.9‰. От установените за първи път заболявания 75.0% са на дихателната система.

5. В сравнение с предходната година се наблюдава увеличаване на общата заразна заболяемост от 3184.2 на 7465.4 случая на 100 000 души, което се дължи на епидемията от COVID-19. Заболелите от варицела са се увеличили спрямо 2020 г. от 152.1 на 172.7 на 100 000 души. Те са почти 2 пъти повече от средната стойност за страната – 94.7‰.

6. През 2021 г. в Пловдивска област общо венерическите заболявания са се увеличили. Регистрираните случаи от всички форми на сифилис през 2021 г. са 106.1 на 100 000 души при 103.7 през 2020 г. Новооткритите случаи на сифилис са 12.2 на 100 000 души.

7. Във връзка с въвеждането на нова Информационна система за контрол на медицинската експертиза не разполагаме с данни за 2021 година и затова предоставяме тези за 2020 година.

VII. Хоспитализирана заболяемост

Заболяванията на хоспитализираните лица се регистрират и отчитат като случаи на заболяване по основна диагноза.

В структурата на хоспитализираната заболяемост (не са включени лечебните заведения за извънболнична помощ, в които хоспитализациите са 4 709) на първо място са болестите на храносмилателната система с относителен дял 10.4% и интензитет 5 427.9 на 100 000 души, следвани от болестите на органите на кръвообращението – 9.9% (5 163.1 на 100 х. д.), болестите на костно-мускулната система и на съединителната тъкан – 7.6% (3 938.9 на 100 х. д.), болестите на пикочо-половата система – 7.0% (3 651.2 на 100 х. д.) и т.н.

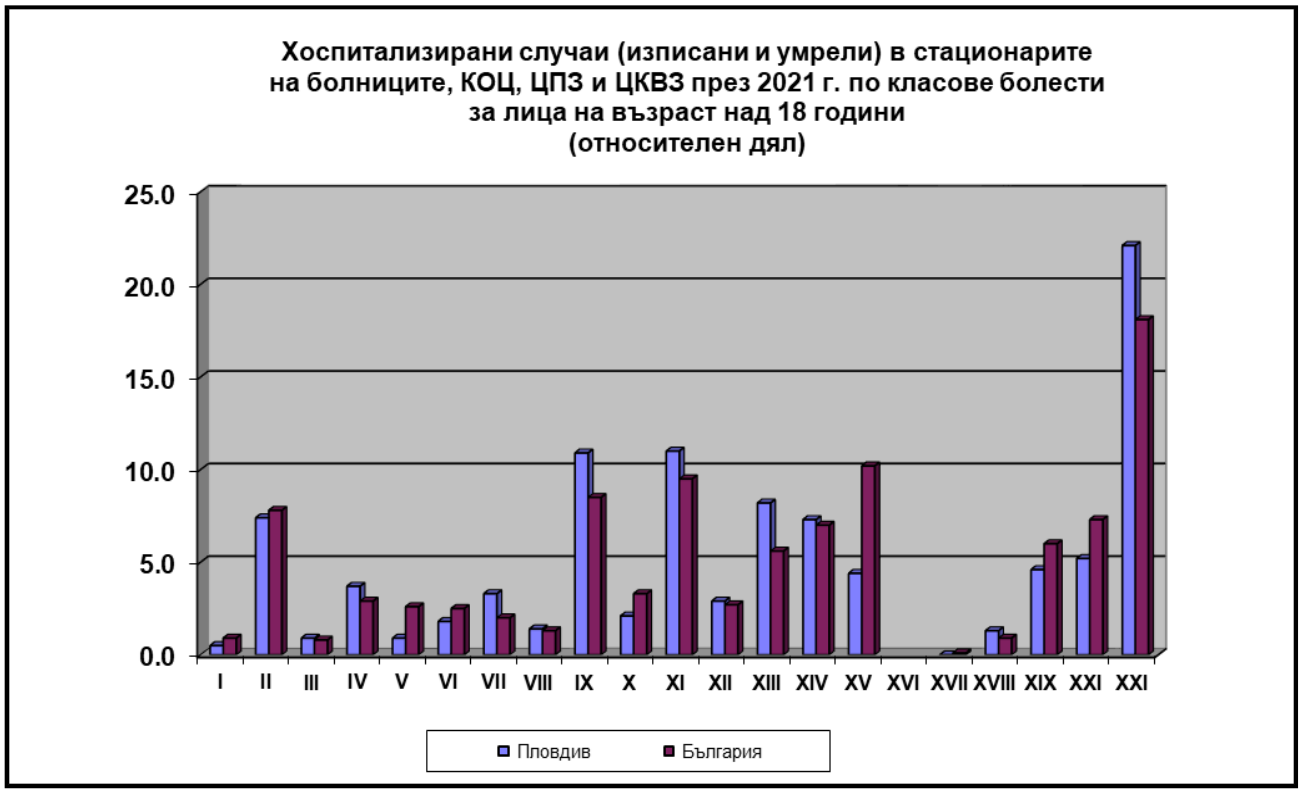
При децата до 17-годишна възраст най-голям е относителният дял на хоспитализираните случаи поради заболявания на дихателната система – 25.9%.(7 424.0 на 100 000 деца).

Сравнително високият относителен дял на хоспитализираните случаи при децата по повод фактори, влияещи върху здравното състояние на населението и контакта със здравните служби е резултат от отчитането на здравите живородени деца към този клас.

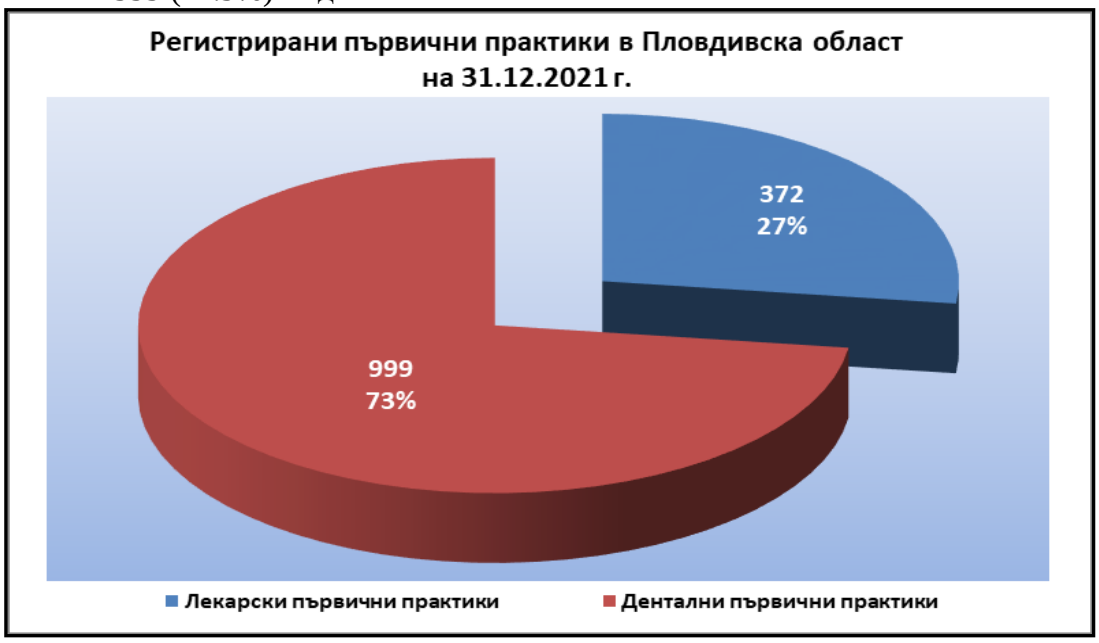
Сред лицата на възраст над 18 години също се наблюдава висок относителен дял на случаите, хоспитализирани по повод фактори, влияещи върху здравното състояние на населението и контакта със здравните служби.

Водещи заболявания в структурата на хоспитализираните болни над 18-годишна възраст са болестите на: храносмилателната система (11.0%), органите на кръвообращението (10.9%), болестите на костно-мускулната система и на съединителната тъкан (8.2%).

VIII. Ресурси на здравеопазването

1. В Пловдивска област към 31.12.2021 г. са регистрирани 2088 лечебни заведения за извънболнична помощ и 1 хоспис. Най-голям е броят на практиките за първична помощ – 1371, от които 999 (72.9%) са денталните.

Специализираните лечебни заведения за извънболнична помощ са 717, от които най-голям е броят на индивидуалните специализирани лекарски практики – 447.

Разкритите в Пловдивска област лечебни заведения за извънболнична помощ на глава от населението са значително над средните стойности за страната. В областта на 100 000 души население се падат 315 лечебни заведения за извънболнична помощ, а в страната – 192. Най-голяма разлика има при амбулаториите за първична помощ по дентална медицина. В Пловдивска област те са 140.1‰, а в страната – 68.5‰.

	АИП ПМП	АИП ППДМ	АГП ПМП	АГП ППДМ	АИП СМП	АИП СПДМ	АГП СМП	АГП СПДМ	МЦ	ДЦ	МДЦ	ДКЦ	МДЛ МТЛ	хос-писи
обл. Пловдив	54	140	2	11	67	3	2	0	12	2	1	2	19	0
РБългария	43	68	3	5	38	1	2	0	11	1	1	2	17	1

Най-голям брой лечебни заведения за извънболнична помощ са регистрирани в гр. Пловдив – 1465. Налице е неравномерно разпределение на регистрираните лечебни

заведения за извънболнична помощ в областта, тъй като 70.2% от тях са разкрити и функционират в гр. Пловдив, населението на който е 51.8% от това на областта.

2. В Пловдивска област към 31.12.2021 г. функционират още 36 болници, комплексен онкологичен център, център за психично здраве, център за кожно-венерически заболявания, център за спешна медицинска помощ, център за трансфузионна хематология, 2 диализни центъра и 1 хоспис.

Броят на лечебните заведения за болнична помощ в Пловдивска област през последните 40 години е увеличен 3.6 пъти. Промяната в нормативната база, в собствеността и начина на финансиране на дейностите в болничната помощ, са основните фактори, които доведоха до създаването на голям брой болници.

Общият брой на разкритите легла в Пловдивска област е 7 832, от които: 7 275 в болниците; 445 в КОЦ, ЦПЗ и ЦКВЗ, 95 в лечебни заведения за извънболнична помощ и 17 в хосписа.

В областта има разкрити 336 места за краткосрочен престой, от които 117 са диализни постове.

1.1. Леглата в лечебните заведения за болнична помощ са 7 275 (включително и леглата на МБАЛ ВМА – Пловдив и ВМА БДПЛР – гр. Хисар). Броят на болничните легла през 2021 г. е увеличен с 11 спрямо 2020 г.

Многопрофилните болници за активно лечение в Пловдивска област са 21 (вкл. 11 бр. частни и 2 болници към други ведомства) с разкрити в тях 5 378 легла.

Специализираните болници за активно лечение в областта са 6 с 359 легла.

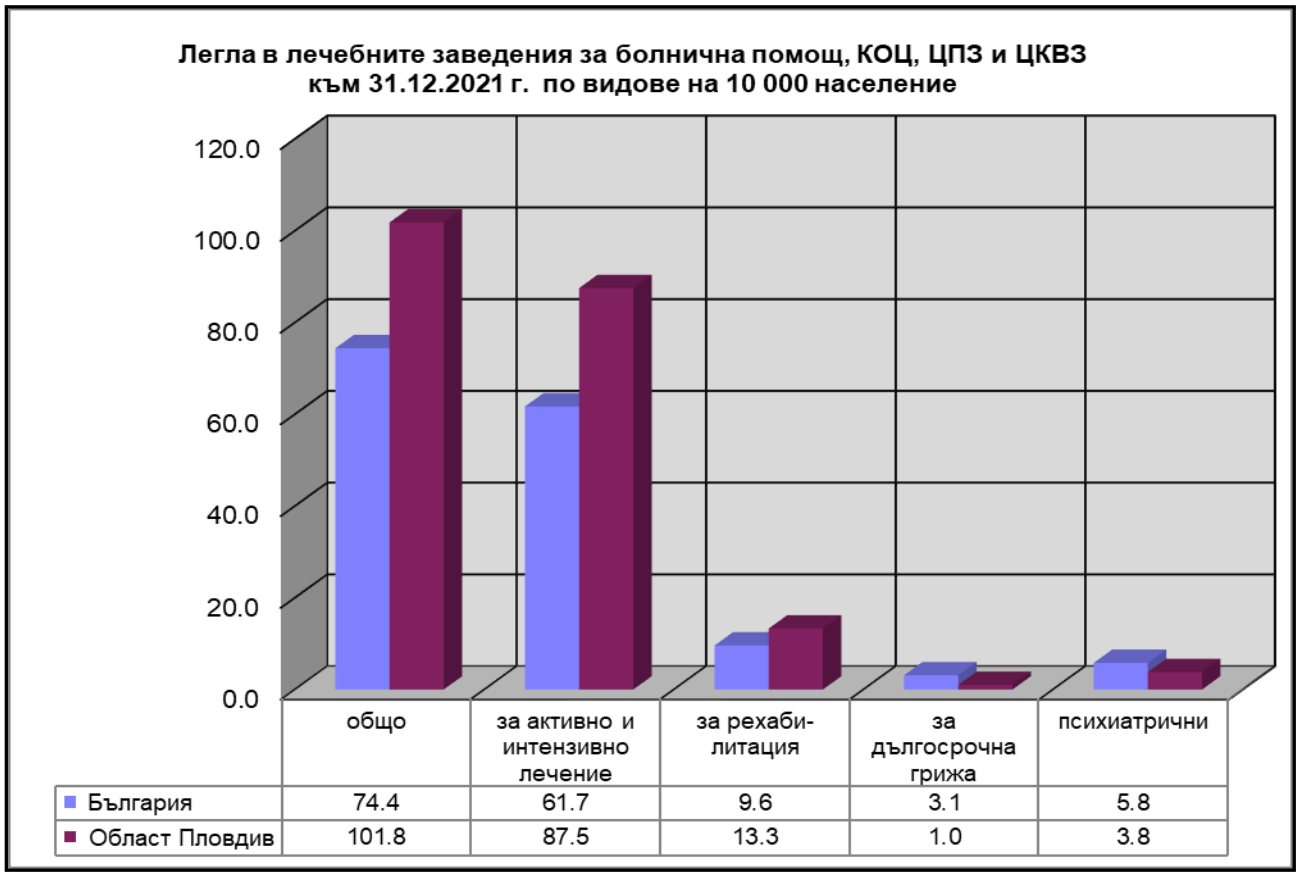
Болниците за продължително лечение и рехабилитация в Пловдивска област са 5 (вкл. 2 към други ведомства), като разкритите в тях легла са 830. В четирите СБР в областта са разкрити 708 легла.

1.2. Към 31.12.2021 г. Център за психични заболявания ЕООД – Пловдив разполага с 220 легла, Комплексен онкологичен център ЕООД – Пловдив – с 215 легла и Център за кожно-венерически заболяавния ЕООД – Пловдив – с 10 легла.

1.3. Разкритите легла за краткосрочно наблюдение и престой в лечебните заведения за извънболнична помощ са 95. От тях 69 – в медицинските центрове, 13 – в диагностично-консултативните центрове и 13 – в медико-денталните центрове.

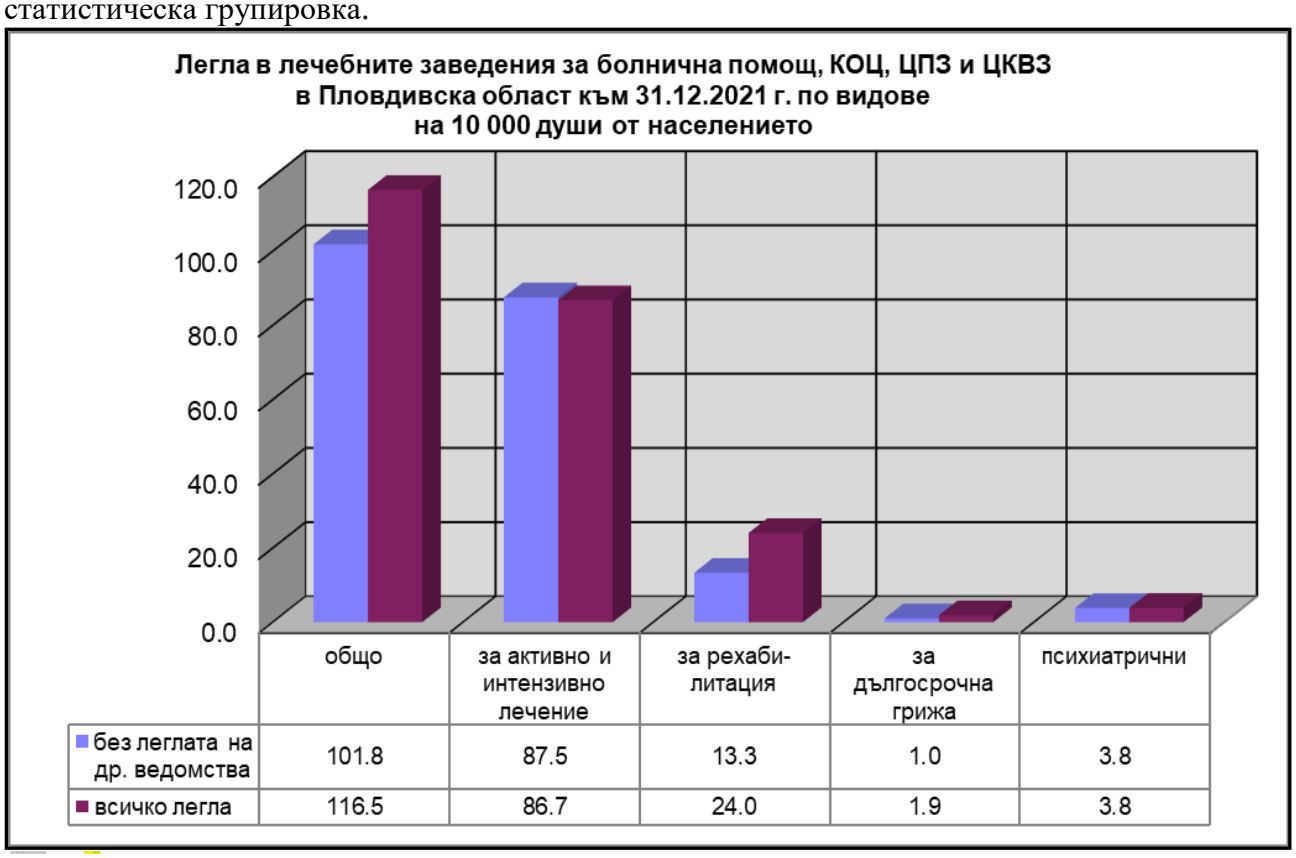
Осигуреността на населението в Пловдивска област с легла за лечение е 118.1 на 10 000 души.

Осигуреността с легла на населението на Пловдивска област към 31 декември, включвайки към болничните легла и тези на лечебните заведения към други ведомства е представена на графиката по-долу.

	общо	за активно и интензивно лечение	за рехаби-литация	за дългосрочна грижа	психиатрични
България	74.4	61.7	9.6	3.1	5.8
Област Пловдив	101.8	87.5	13.3	1.0	3.8

В графиката леглата (не са включени леглата на лечебните заведения към други ведомства) са разпределени по видове в съответствие с използваната от Евростат статистическа групировка.

	общо	за активно и интензивно лечение	за рехаби-литация	за дългосрочна грижа	психиатрични
без леглата на др. ведомства	101.8	87.5	13.3	1.0	3.8
всичко легла	116.5	86.7	24.0	1.9	3.8

2. Към 31.12.2021 г. в лечебните заведения, отчитащи дейността си в РЗИ – Пловдив, работят 3 420 лекари (3 363 за 2020 г.) и 1 078 лекари по дентална медицина (1 042 за 2020 г.).

В края на 2021 г. населението на Пловдивска област е обслужвано от 499 общопрактикуващи лекари, организирани в 356 практики за индивидуална и 15 практики за групова първична медицинска помощ. Един общопрактикуващ лекар обслужва 1 328 души население.

Лекарите по дентална медицина, осигуряващи първичната помощ в Пловдивска област към 31.12.2021 г., са 1 006 или 15.2 на десет хиляди души. Първичната дентална помощ се осигурява от регистрирани 929 индивидуални и 70 групови практики по дентална медицина. През 2021 г. 659 души от населението в Пловдивска област са обслужвани от един лекар от първична помощ по дентална медицина.

Лекарите, работещи на основен трудов договор в лечебните заведения за извънболнична специализирана медицинска помощ към 31.12.2021 г. в Пловдивска област, са 547 като 530 са с призната специалност. От тях най-голям е броят на специалистите по очни болести – 38 (относителен дял – 10.6%). Следват специалистите по образна диагностика – 30 (8.3% – относителен дял), акушерство и гинекология – 29 (8.1% – относителен дял), кардиология – 28 (7.8 – относителен дял), детски и нервни болести – 25 (7.0%).

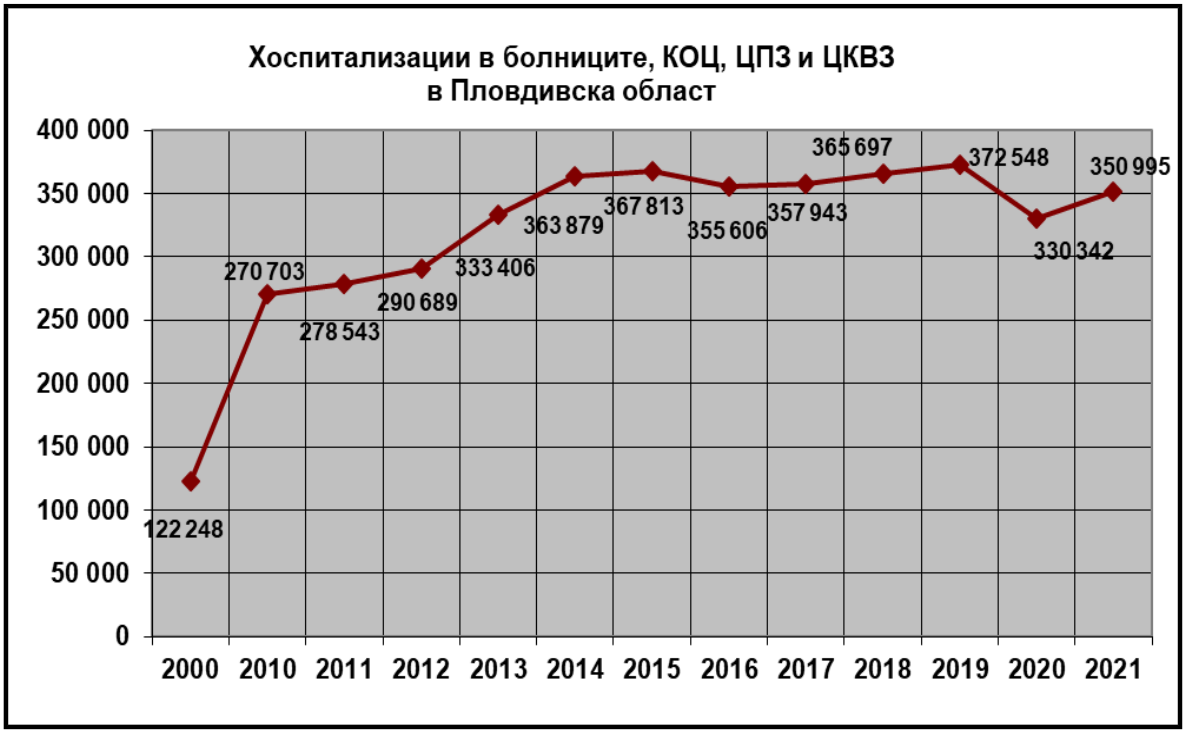
IX. Дейност на стационарите на лечебните заведения

След 2002 г. до 2015 г. в Пловдивска област е налице тенденция към непрекъснато нарастване на броя на хоспитализациите в стационарите.

Намалението на хоспитализациите през 2016 г. е резултат от нормативното изискване НЗОК да сключи договор с лечебните заведения за болнична помощ не с разкритите легла, а до определения им брой по Националната здравна карта.

Общият брой на постъпилите в стационарите на лечебните заведения през 2021 г. е 350 995 (346 286 - в болниците, КОЦ, ЦПЗ и ЦКВЗ, 4 709 – в лечебните заведения за извънболнична помощ).

През 2021 г. 53 от всеки 100 души от населението на областта са постъпили за лечение в стационар. За страната постъпилите в стационарите на 100 души е 29.

По видове лечебни заведения най-голям е дялът на хоспитализациите в многопрофилните болници за активно лечение – 75.8%. Умрелите в стационарите на лечебните заведения през 2021 г. в Пловдивска област са 6 208.

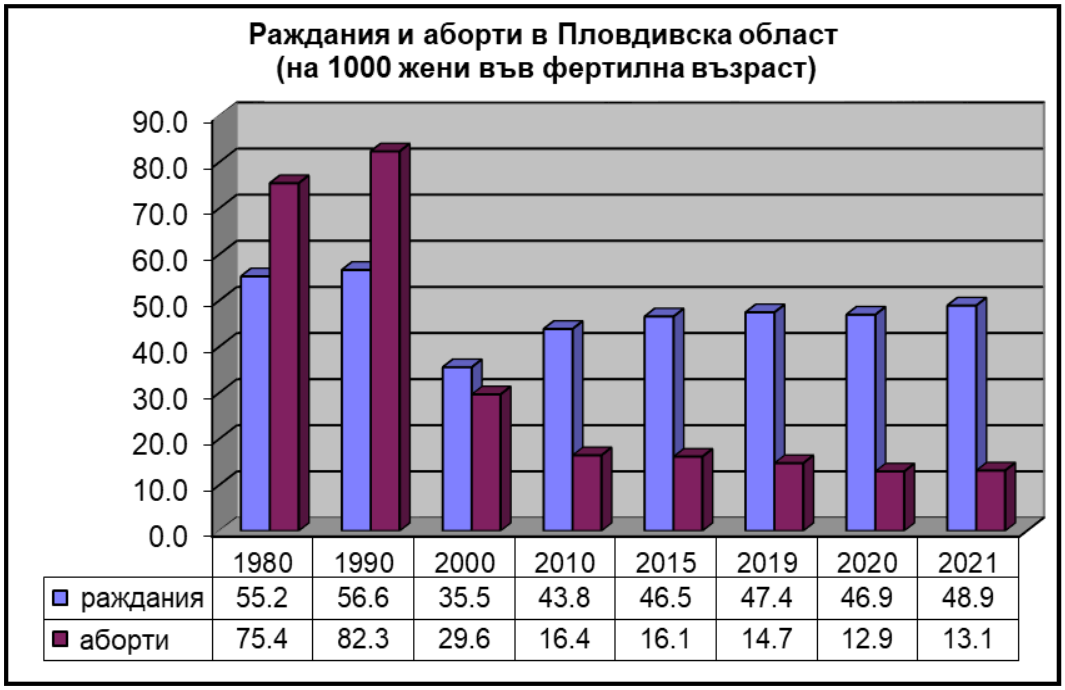
Използваемостта на легловия фонд на лечебните заведения в Пловдивска област през 2021 г. спрямо 2020 г. е увеличена от 191 на 208 дни. Спрямо предходната година оборотът на леглата е увеличев – от 43 на 53. Средният престой спрямо 2020 г. е почти непроменен – от 4.5 на 4.6 дни. Болничният леталитет за последната година е увеличен от 1.2% на 1.8%.

Промяната в показателите на лечебните заведения за 2021 година се дължи на епидемията от COVID-19.

Обслужените родилки в стационарите на лечебните заведения в Пловдивска област през 2021 г. са 7 038 при 6 692 за предходната година. От тях 59.9% и 57.3% съответно през 2021 г. и 2020 г. са родили с Цезарово сечение. През 2021 г. няма починали родилки в стационарите на лечебните заведения в областта.

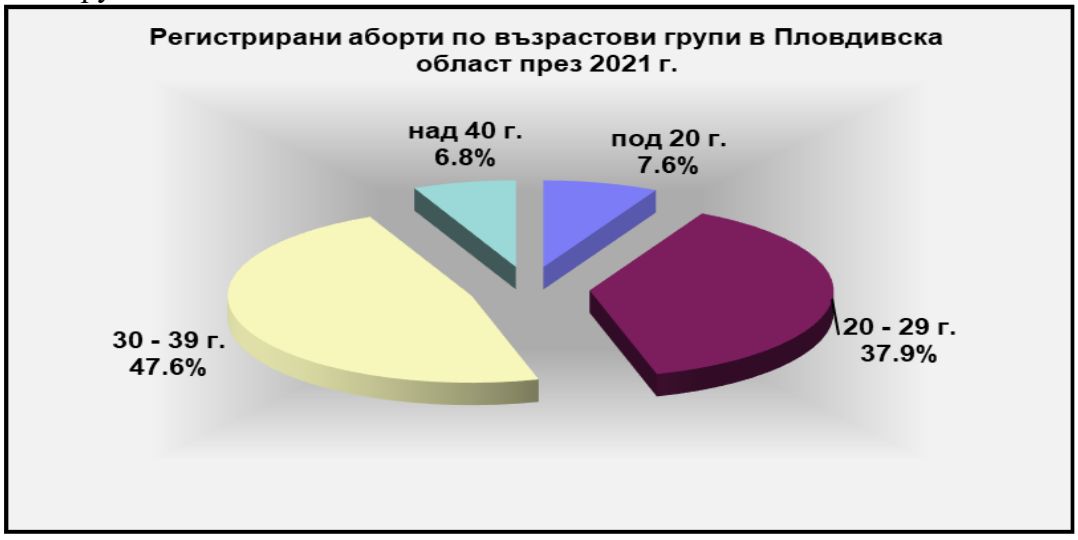
Регистрираните аборти през 2021 година са 1 885 или 13.1 на 1 000 жени в детеродна възраст (от 15 до 49 години). Броят на абортите на 1 000 жени във фертилна възраст в област Пловдив е малко под осреднения за България през 2021 г. – 13.4‰.

При анализиране на двете събития – раждания и аборти в Пловдивска област се отчита съотношение между двете 1:0.4 за 2021 г.

	1980	1990	2000	2010	2015	2019	2020	2021
раждания	55.2	56.6	35.5	43.8	46.5	47.4	46.9	48.9
аборти	75.4	82.3	29.6	16.4	16.1	14.7	12.9	13.1

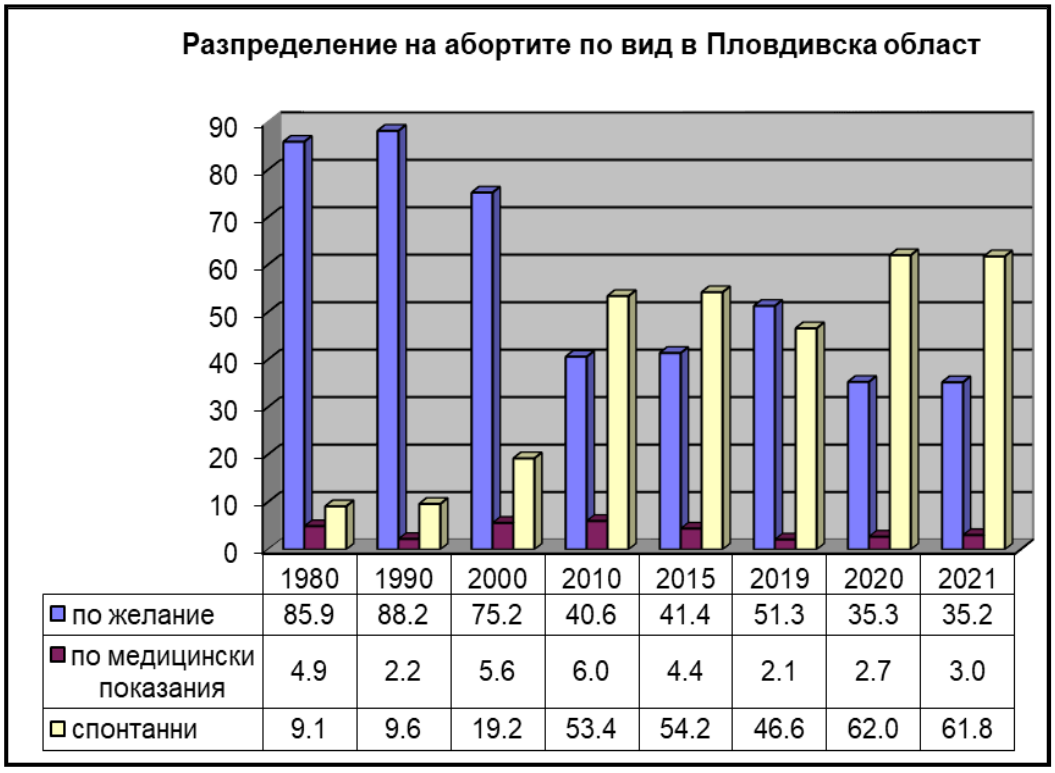
Най-голям е броят на извършените аборти във възрастовата група 30 – 39 години, следван непосредствено от тази на 20 – 29 години. Това е тревожен факт, тъй като тези възрастови групи са с най-висока плодовитост.

Обезпокоителен е относителния дял (7.6%) на абортите на жени на възраст под 20 години, тъй като рискът при подрастващите от увреждане на здравето и на репродуктивните способности в бъдеще е много по-голям, отколкото при жени над 20-годишна възраст.

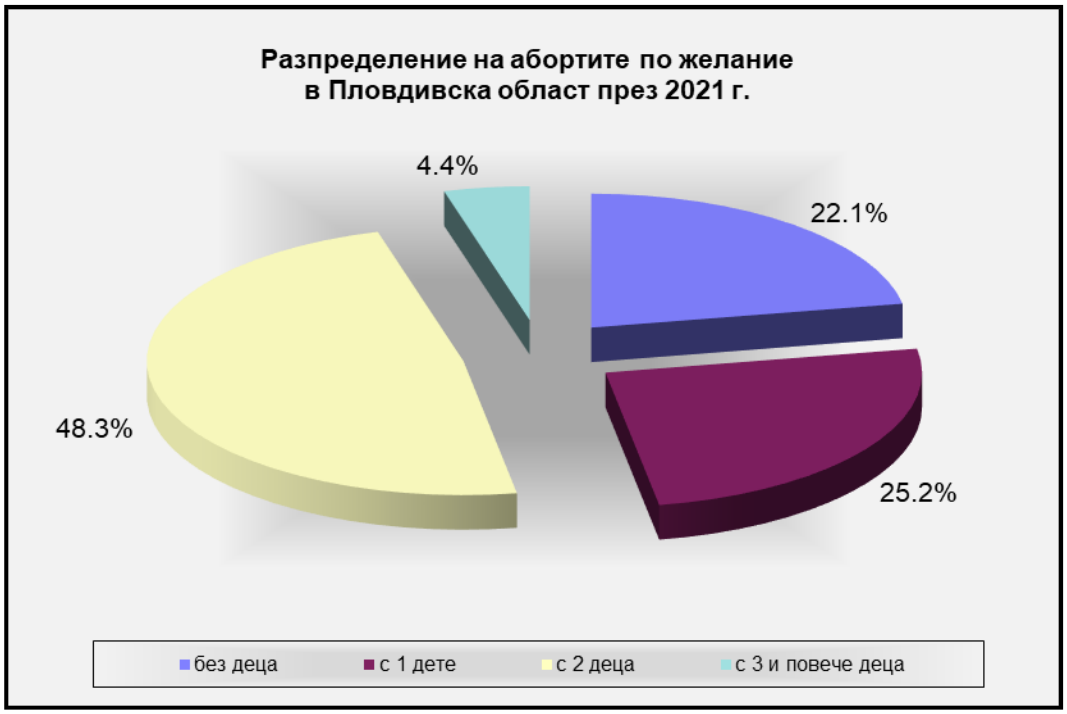
Видно от представената по-долу графика е налице запазване на броя на регистрираните спонтанни аборти и на абортите по желание.

Относителният дял на спонтанните аборти спрямо всички извършени аборти през 2021 г. е 61.8%. В сравнение с 1980 г. този дял е нарастнал повече от 6 пъти.

	1980	1990	2000	2010	2015	2019	2020	2021
по желание	85.9	88.2	75.2	40.6	41.4	51.3	35.3	35.2
по медицински показания	4.9	2.2	5.6	6.0	4.4	2.1	2.7	3.0
спонтанни	9.1	9.6	19.2	53.4	54.2	46.6	62.0	61.8

Тревожен факт при направените аборти по желание е високият относителен дял на жените, които нямат деца или имат само 1 дете. При тези жени направените аборти през 2021 г. са 47.3% от всички регистрирани аборти по желание в Пловдивска област.

Оперираните болни, напуснали стационарите на лечебните заведения в Пловдивска област през 2021 г., са 94 560 срещу 89 195 за предходната година. От оперираните болни завършилите с екзитус леталис са 484 болни или 0.5 на 100 оперирани.

Средният престой на оперирал болен в стационара през 2021 г. е 4.3 дни срещу 4.2дни за 2020 г.

Предоперативният среден престой на оперираните болни, напуснали стационарите на лечебните заведения в Пловдивска област през 2021 г. е 0.8 дни при 0.9 за страната.

X. Икономически показатели на лечебните заведения

Икономическите показатели са изчислени по Методиката за разделното отчитане и се отнасят за лечебни заведения за болнична помощ с преобладаващо държавно или общинско участие, Комплексен онкологичен център – Пловдив, Център за психично здраве – Пловдив, Център за кожно-венерически заболявания – Пловдив.

През 2021 година публичните и общински лечебни заведения за болнична помощ в Пловдивска област, КОЦ, ЦПЗ и ЦКВЗ са получили финансови средства в размер на 390 338 416 лв., които в сравнение с 2020 година са увеличени с 73 612 489 лв., т.е. с 23.2%. Най-голям дял имат приходите, получени от НЗОК – 83.30%, следвани от приходите от МЗ – 5.60%, от приходите от дарения и др. – 5.00%.

През 2021 г. в стационарите на разглежданите лечебни заведения са лекувани 162 013 болни, при среден престой на болен 4.9 дни.

Използваемостта на едно легло в дни за 2021 г. е 217.

Основните икономически показатели за болничната дейност са:

- среден разход на едно болнично легло;
- среден разход на един преминал болен;
- среден разход на един реализиран леглоден;
- среден разход за лекарства в един леглоден;
- среден разход за храна в един леглоден.

1. Стойност на едно болнично легло

Средните разходи за текуща издръжка на едно легло в стационарите през 2021 г. възлизат на 84 625 лв. при 68 693 лв. за 2020 год. като средногодишният брой легла е 3 662 и 3 645 съответно за 2021 г. и 2020 г. Най-много разходи на едно легло са извършени в „КОЦ – Пловдив“ ЕООД – 290 274 лв., при 160 003 лв. за страната и 263 843 лв. през 2020 г., УМБАЛ „Св. Георги” ЕАД – 109 018 лв. и „МБАЛ – Първомай” ЕООД – 58 529 лв., съответно при 100 594 лв. и 44 945 лв. за РБългария.

С най-малък разход на едно легло са МБПЛ „Иван Раев – Сопот“ ЕООД – 13 663 лв., при 44 945 лв. за тази група болнични заведения в страната, „МБПЛР – Стамболийски“ ЕООД – 14 358 лв. и ЦПЗ – Пловдив ЕООД – 17 868 лв. (24 514 лв. за РБългария).

Разходите на едно легло за 2021 г. спрямо 2020 г. са нарастнали с най-голям процент в МБАЛ "Д-р К. Попов" - Карлово ЕООД – с 60.3%, „МБАЛ – Асеновград“ ЕООД – с 58.5%, МБПЛ "Иван Раев - Сопот" ЕООД – с 47.4%, МБАЛ "Свети Пантелеймон" ЕООД – с 35.5%, „МБАЛ – Раковски“ ЕООД – с 34.5%, а с най-малък процент - в „КОЦ - Пловдив“ ЕООД с 10.0% и "ЦПЗ - Пловдив" ЕООД с 0.3%.

2. Средна стойност на един леглоден

Средните разходи за текуща издръжка на един леглоден в стационарите на разглежданите лечебни заведения през 2021 год. възлизат на 389.33 лв. при 332.93 лв. за предходната година. Те са в пряка зависимост от вида на лечебното заведение и разкритите болнични отделения. Освен това се влияят в много голяма степен и от броя на разкритите длъжности, тъй като заплащането на труда и социалните осигуровки заемат средно около 65.3% от общите разходи, а в 7 от разглежданите лечебни заведения тези разходи са над 70%.

Средният разход на един леглоден има най-големи стойности в „КОЦ – Пловдив“ ЕООД – 1253.39 лв. при 792.22 лв. за страната, УМБАЛ „Св. Георги” ЕАД – 423.05 лв. и „УМБАЛ – Пловдив” АД – 332.86 лв., при 468.21 лв. и 293.12 лв. за тези групи болнични заведения в страната.

В различните лечебни заведения се наблюдават особености, които не могат да се обяснят само със структурата им и съответните лекувани болни.

Показателят „леглоден” е неприемлив, тъй като стимулира намаляването на оборота на леглата и увеличаването на средния престой на болните, обуславящи ескалацията на разходите.

3. Средна стойност на един преминал болен

Стойностите на разходите на един преминал болен са в зависимост от действието на два основни фактора – вида на болничното заведение и средната продължителност на болничния престой.

За лечението на един болен в стационарите на разглежданите лечебни заведения през 2021 год. са изразходвани средно 1913 лв. при 1604 лв. за 2020 год. Най-значително този разход спрямо 2020 г. е увеличен в „МБАЛ – Раковски“ ЕООД – от 817 лв. на 1 298 лв., а в никое от лечебните заведения не е намален. В многопрофилните болници разходът за един преминал болен е най-голям в УМБАЛ „Св. Георги” ЕАД – 2 073 лв. при 2 492.03 лв. за България.

Показателят „разход за издръжка на един преминал болен” обвързва извършените разходи с реализираната дейност и дава информация за „цената” на медицинската помощ. При неговото ползване се стимулира интензификацията на лечебно-диагностичния процес.

4. Средна стойност на един лекарстводен и един храноден

Средният разход на един лекарстводен за областта през 2021 г. възлиза на 133.08 лв. и бележи увеличение с 10.1% спрямо 2020 г. Най-голямо нарастване има в „КОЦ – Пловдив“ ЕООД – 66.61 лв., което е увеличение от 7.2%. Един лекарстводен в „КОЦ – Пловдив“ ЕООД е 996.20 лв. Осреднената стойност на един лекарстводен в комплексните онкологични центрове в България е 557.56 лв.

През 2021 г. отчетените разходи за един лекарстводен в лечебните заведения в областта са по-ниски от средните за РБългария. Показателят е най-нисък спрямо средния за страната в „МБПЛР – Стамболийски“ ЕООД (0.97 лв.).

Различията в този показател са в зависимост от доброто икономическо управление и прилаганите лечебни методи.

Средният разход за храна в Пловдивска област възлиза на 3.02 лв. при 2.76 лв. за 2020 год., като е най-висок в „МБАЛ Св. Мина“ ЕООД (5.48 лв.) и „МБАЛ – Първомай“ ЕООД (4.45 лв.), а най-нисък – в МБПЛ „Иван Раев – Сопот“ ЕООД (0.53 лв.).

XI. Здравен контрол

Регионална здравна инспекция Пловдив осъществява регионалната здравна политика на територията на областта със 193 души персонал.

През 2021 г. на текущ здравен контрол са подлежали 11 410 обекти, на които са извършени 11 385 проверки, срещу 11 993 обекти с 13 312 проверки за 2020 г.

В периода 2009 – 2018 г. с изключение на 2017 г. броят на извършените имунизации в Пловдивска област намалява спрямо всяка предходна година. Извършените имунизации през 2021 г. са увеличени и са с обхват 93.0% срещу 92.0% през 2020 г. Реимунизациите през наблюдаваната година също са увеличени - от 78.0% през 2020 г. на 79.3%.

От направения анализ могат да бъдат изведени следните

И З В О Д И:

- ✓ Пловдивска област е в състояние на депопулация.
- ✓ Относителният дял на населението в градовете нараства за сметка на този в селата.
- ✓ Раждаемостта в областта е над средната за страната.
- ✓ Детската смъртност в Пловдивска област е по-ниска в сравнение с данните за страната.
- ✓ Основни причини за умиранията в Пловдивска област са болестите на органите на кръвообращението и новообразуванията, а на второ място през 2021 г. са умиранията от COVID-19.
- ✓ Пловдивска област е на седмо място по заболяемост в страната от злокачествени новообразувания.
- ✓ Пловдивска област е на първо място по брой на хоспитализирани случаи в стационарите на лечебните заведения на глава от населението.
- ✓ Броят на разкритите лечебни заведения за извънболнична помощ на глава от населението в Пловдивска област значително надвишава средната за страната стойност.
- ✓ Пловдивска област е на първо място по брой на лекари по дентална медицина и на трето място по брой на лекари на глава от населението.
- ✓ Осигуреността на Пловдивска област с медицински специалисти по здравни грижи е над средната за страната.